

**PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA „STRATEGII
ROZWOJU GMINY I MIASTA TULISZKÓW NA LATA 2025-
2035”**

SPIS TREŚCI

1. Informacje o zawartości i głównych celach „Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Tuliszków na lata 2025-2035”	3
2. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko.....	8
3. Opinie właściwych organów dot. prognozy oddziaływania na środowisko	16
4. Zgłoszone uwagi i wnioski społeczeństwa.....	22
5. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko	24
6. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu	25
Załącznik nr 1 Opinie WPWIS i RDOŚ	26

1. Informacje o zawartości i głównych celach „Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Tuliszków na lata 2025-2035”

Strategia rozwoju gminy jest narzędziem umożliwiającym długookresowe programowanie jej funkcjonowania i rozwoju. Przedmiotowy dokument wyznacza dziedziny i kierunki działań istotne dla rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Określa ogólne cele i ramy działań, których realizacja w danym okresie jest potrzebna i możliwa.

Strategia jest dokumentem opracowanym dla gminy i miasta Tuliszków, nakreślającym kierunki działań zmierzających do usunięcia głównych problemów oraz utrzymania lub poprawy obecnej sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej oraz klimatyczno-środowiskowej. Ostateczny kształt Strategii jest wynikiem konsultacji z udziałem społeczności lokalnej.

Dokument stanowi kontynuację „Strategii rozwoju gminy Tuliszków na lata 2013 - 2025”, przyjętej Uchwałą nr 0007.52.2013 Rady Miejskiej w Tuliszkowie z dnia 22 Listopada 2013 r.

Część strategiczna została opracowana w układzie hierarchicznym, na który składają się cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym wraz z podporządkowanymi im celami operacyjnymi oraz kierunkami działań.

WYMIAR SPOŁECZNY

Cel strategiczny – GMINA DOBRYCH RELACJI

Cel operacyjny: Od juniora do seniora – bezpieczne i wspierające środowisko życia

Kierunki rozwoju:

- Utworzenie Gminnego Centrum Młodzieży z programami mentoringu, wsparcia pedagogiczno-psychologicznego, edukacją obywatelską i wsparciem rówieśniczym.
- Rozwijanie oferty spędzania czasu wolnego w części wiejskiej gminy np. przez „mobilną kulturę”, zajęcia sportowe z „nowych” dyscyplin, elastyczna oferta zajęć.
- Zwiększanie dostępności i jakości zajęć specjalistycznych, wspierających osoby ze szczególnymi potrzebami oraz z różnorodnymi umiejętnościami.
- Wspieranie rodzin w realizacji procesów wychowawczych.
- Rozwijanie oferty szkolnej m.in. o wymiany zagraniczne uczniów, zwiększanie dostępności infrastruktury szkolnej, poprawę różnorodności zajęć dodatkowych.
- Podjęcie współpracy z uczelniami wyższymi z regionu na potrzeby rozwoju oferty edukacji pozaformalnej.
- Rozwój doradztwa zawodowego dla mieszkańców gminy, w tym dla uczniów.
- Podnoszenie kompetencji kadry pedagogicznej m.in. w zakresie psychologii.
- Zwiększenie dostępności domu dziennego pobytu dla osób starszych.
- Rozwój oferty zajęć dla osób starszych o np. warsztaty cyfrowe, poradnictwo, edukację prawną.

- Podjęcie starań na rzecz wprowadzenia w gminie wolontariatu międzypokoleniowego i wsparcia sąsiedzkiego.
- Dalszy rozwój oferty w zakresie profilaktyki zdrowotnej i aktywnego trybu życia.
- Wzmocnienie współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi grupami w celu zwiększenia możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych i realizacji zadań społecznych gminy.

Cel operacyjny: Moc Lokalności – Wspieramy, Łączymy, Tworzymy

Kierunki rozwoju:

- Poprawa koordynacji przedsięwzięć społecznych realizowanych w gminie.
- Budowa współpracy między liderami lokalnymi, organizacjami społecznymi i instytucjami publicznymi.
- Różnicowanie oferty kulturalnej i rekreacyjnej dostępnej dla mieszkańców całej gminy poprzez tworzenie i realizację programów animacji lokalnej we współpracy m.in. z KGW, szkołami i OSP.
- Udostępnianie infrastruktury gminnej (np. świetlice wiejskie) dla młodzieży wraz z organizacją inicjatyw budujących odpowiedzialną samodzielność młodzieży.
- Promowanie wolontariatu, współpracy międzypokoleniowej i lokalnych liderów.
- Kreowanie pozytywnych relacji w środowisku szkolnym m.in. poprzez rozwijanie systemu mediacji szkolnych i rówieśniczych.
- Wzrost poziomu wsparcia merytorycznego dla organizacji pozarządowych.
- Budowa tożsamości lokalnej na bazie historii regionu i tradycji sadowniczych.
- Promowanie mieszkańców gminy i ich działalności (np. rzemieślniczej, artystycznej, rolniczej).
- Dalszy rozwój polityki informacyjnej oraz partycypacji mieszkańców w tworzeniu planów działania gminy m.in. poprzez tworzenie ciał przedstawicielskich, badanie potrzeb, organizację konsultacji społecznych.

Cel operacyjny: Miejsca, które łączą – infrastruktura społeczna dla mieszkańców

Kierunki rozwoju:

- Rozwój stref rekreacyjnych, łączących miejsce spotkań, place zabaw i siłownie plenerowe, dostosowanych do potrzeb lokalnych społeczności.
- Rozwijanie infrastruktury sportowej przy placówkach edukacyjnych i jej udostępnianie mieszkańcom.
- Modernizacja i doposażenie świetlic wiejskich jako lokalnych centrów integracji społecznej.
- Obejmowanie monitoringiem miejsc spotkań mieszkańców.
- Poszukiwanie rozwiązań umożliwiających przemieszczanie się mieszkańców na wydarzenia organizowane w innych miejscowościach.
- Aktywny udział mieszkańców w planowaniu przedsięwzięć dotyczących infrastruktury społecznej.

- Poprawa dostępności (w tym architektonicznej) budynków i przestrzeni.
- Zwiększenie dostępności mieszkań komunalnych i innych form taniego budownictwa mieszkalnego.

WYMIAR GOSPODARCZY

Cel strategiczny – PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, AKTYWNOŚĆ I LOKALNOŚĆ

Cel operacyjny: Gmina przedsiębiorczych mieszkańców

Kierunki rozwoju:

- Programy aktywizacji zawodowej, uwzględniające zmiany w gospodarce subregionu konińskiego.
- Rozwój usług opiekuńczych (żłobki, kluby dziecięce) ułatwiających podjęcie pracy przez kobiety.
- Wzmocnienie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie doradztwa zawodowego oraz możliwości uzyskania/zmiany kwalifikacji zawodowych.
- Wzmocnienie współpracy z instytucjami otoczenia biznesu w zakresie doradztwa dla przedsiębiorców lub osób zainteresowanych założeniem firmy, pozyskiwania środków, itp.
- Udział w kampaniach promujących równość szans na rynku pracy i godzenie ról społecznych.
- Włączenie się w promocję lokalnych firm oraz oferowanych przez nie produktów i usług.
- Rozwój infrastruktury technicznej sprzyjający prowadzeniu działalności gospodarczej na terenie gminy.
- Stwarzanie warunków do kontaktu inwestorów z mieszkańcami, aby budować wzajemne zrozumienie i kształtować warunki dla nowych przedsiębiorstw.

Cel operacyjny: Rolnictwo+ – ekologicznie i gościnnie

Kierunki rozwoju:

- Bieżące informowanie o wydarzeniach skierowanych do rolników, jak szkolenia, konkursy pozwalające na pozyskanie środków finansowych na rozwój działalności.
- Promowanie zrównoważonego nawożenia w rolnictwie i sadownictwie.
- Zachęcanie do rozwoju dodatkowej działalności w gospodarstwach rolnych, jak agroturystyka, pokazowe gospodarstwa ekologiczne.
- Wsparcie sektora sadowniczego w adaptacji do zmian klimatu (np. poprzez ubezpieczenia upraw, doradztwo agrarne).
- Wspieranie rolnego handlu detalicznego przez podjęcie starań na rzecz utworzenia targowiska gminnego lub tworzenie przy głównych szlakach komunikacyjnych miejsc na stoiska handlowe.

Cel operacyjny: Gmina odkryta na nowo

Kierunki rozwoju:

- Rozwijanie systemu tras pieszych i rowerowych wraz z budową małej infrastruktury (np. wiaty przystankowe).
- Rozwój i wspieranie oferty agroturystycznej oraz wiosek tematycznych.
- Oznakowanie i promowanie lokalnych atrakcji kulturowych i przyrodniczych.
- Współpraca z organizacjami działającymi w sferze turystyki (jak lokalne grupy działania) oraz udział w regionalnych targach turystycznych
- Wykorzystanie narzędzi cyfrowych do promowania i informowania o ofercie wydarzeń i infrastruktury gminnej.
- Włączanie lokalnych twórców i producentów do udziału w wydarzeniach gminnych.
- Stworzenie systemu spójnej identyfikacji wizualnej.
- Podjęcie starań na rzecz wykreowania imprezy gminnej, promującej ją w regionie i nawiązującej do lokalnych zasobów (np. Smaki z tuliskowskiego sadu, Tuliskowskie Czereśniobranie).

WYMIAR PRZESTRZENNY

Cel strategiczny – GMINA WYGODNA, DOSTĘPNA I SPÓJNA

Kierunki rozwoju:

- Rozwój bezpiecznej infrastruktury drogowej, w tym systemu ścieżek pieszo-rowerowych łączących miejscowości, oświetlenia drogowego, itp.
- Rozwój gospodarki wodno-ściekowej.
- Podejmowanie starań na rzecz ograniczenia wykluczenia komunikacyjnego w części wiejskiej gminy.
- Poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych i wspieranie ich właścicieli w podejmowaniu działań w tym zakresie.
- Rozwijanie szlaków pieszych i rowerowych w oparciu o lokalne walory kulturowe i przyrodnicze.
- Zwiększenie dostępności usług publicznych poprzez racjonalne planowanie rozwoju przestrzennego.
- Kontynuowanie starań o równomierny rozwój całej gminy (brak różnicowania miasto – wieś).

WYMIAR KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWY

Cel strategiczny – GMINA TULISZKÓW DLA KLIMATU

Kierunki rozwoju:

- Podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie ograniczania ilości odpadów, ochrony wód i poprawy jakości środowiska.
- Promocja i edukacja w zakresie proekologicznych działań w rolnictwie oraz gospodarce lokalnej.

- Wdrażanie systemów retencji wód opadowych (np. oczka wodne, rowy melioracyjne, przepuszczalne powierzchnie parkingów).
- Intensyfikacja programu usuwania azbestu poprzez podnoszenie poziomu wiedzy o zagrożeniach z nim związanych.
- Opracowanie i wdrożenie planu działań ograniczających hałas komunikacyjny (np. poprzez nasadzenia zieleni izolacyjnej).
- Rozwijanie terenów zielonych przy wykorzystaniu gatunków rodzimych.
- Zalesianie nieużytków i gruntów marginalnych.
- Wspieranie mieszkańców w stosowaniu odnawialnych źródeł energii poprzez doradztwo, informowanie o możliwościach pozyskania dofinansowania, itp.
- Wzrost poziomu korzystania z odnawialnych źródeł energii w obiektach gminnych.

2. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Kierunki działań zaplanowane w Strategii nie powinny bezpośrednio wpływać na środowisko gruntowo-wodne. Potencjalne niebezpieczeństwo zanieczyszczenia gruntów i wód będzie ograniczało się jedynie do czasu, w którym będą prowadzone prace budowlane. Należy podkreślić, że wszystkie roboty budowlane, czy to związane z modernizacją i rozwojem infrastruktury drogowej, rozwój infrastruktury rekreacyjnej, modernizacją budynków będą odbywały się z należytą starannością, przy ograniczeniu do niezbędnego minimum poziomu pylenia i emisji spalin z maszyn i pojazdów. Właściwa organizacja prac budowlanych pozwoli wyeliminować negatywne oddziaływanie na środowisko wodno-gruntowe.

W ramach wytyczonego kierunku działań polegającego na rozwoju infrastruktury drogowej nie przewiduje się budowy dróg w miejscach, w których dotychczas one nie istniały. Realizowane zadania będą dotyczyły raczej przebudowy, pozwalającej na uzyskanie lepszych parametrów i zwiększenie komfortu użytkowania dróg (np. wymiana nawierzchni na asfaltową). Ścieżki pieszo-rowerowe będą powstawały wzdłuż istniejących ciągów dróg. Co istotne, długoterminowe skutki modernizacji infrastruktury drogowej i budowy sieci dróg rowerowych korzystnie wpłyną na jakość środowiska wodno-gruntowego (zwiększenie płynności ruchu drogowego, lepsze parametry dróg przekładają się na mniejszą emisję spalin oraz mniejsze zanieczyszczenie powierzchni dróg przez tarcie opon samochodowych, a co za tym idzie – mniejszą depozycję zanieczyszczeń na przylegających gruntach i mniejsze oddziaływania na wody).

Pozytywne efekty dla wód będzie miało kształtowanie nowych terenów zielonych, które pozwalają zwiększyć powierzchnię chłonna dla wód opadowych i roztopowych, a tym samym również ograniczyć negatywne zjawiska gwałtownych zjawisk pogodowych, jak deszcze nawalne. Nasadzenia przeciwdziałają też występowaniu zjawiska erozji gleby, w ten sposób spowalniając odpływ powierzchniowy. Ponadto: wspomaga retencję, przyczynia się do infiltracji wody opadowej do wód gruntowych, a więc przyczynia się do przeciwdziałania zjawisku suszy. Działania polegające na wspieraniu i promocji małej retencji w pewnym stopniu przyczynią się również do poprawy bilansu wodnego na terenie gminy. Wraz z działaniami związanymi z rozwojem rowów melioracyjnych i utrzymaniem cieków wodnych należy podkreślić pozytywny wpływ na gleby – w szczególności w zakresie ich jakości, przydatności produkcyjnej oraz cech i walorów wynikających z ukształtowania terenu.

Potencjalne zagrożenie dla gleby mogą nieść elektrownie fotowoltaiczne – przez spływ zanieczyszczonych wód, zwłaszcza w czasie mycia paneli. Dlatego też należy do ich mycia używać płynów niezagrażających środowisku. W przypadku sąsiedztwa cieków lub zbiorników wodnych terminy koszenia powierzchni biologicznie czynnej na terenie elektrowni słonecznej należy dostosować do okresów migracji płazów.

W Strategii zapisano także kierunki dotyczące rozwoju infrastruktury wodno-ściekowej na terenie gminy. Powyższe działania będą skutkowały długotrwałym pozytywnym oddziaływaniem zarówno na grunty, jak i na całe środowisko wodne (przyczyniając się jednocześnie do osiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód). Ograniczenie przenikania zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego do wód gruntowych dzięki poprawie funkcjonowania odbioru ścieków pozwoli na ograniczenie przenikania zanieczyszczeń do GZWP. Poprawa jakości wód przyczyni się w efekcie do poprawy funkcjonowania ekosystemów zależnych od wód oraz gatunków zwierząt związanych z wodami. Wtórne, pozytywne oddziaływanie na wody będą charakteryzować także projekty związane z ograniczeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza (ze źródeł komunalno-bytowych i komunikacyjnych), a w efekcie w pewnym stopniu także mniejszą ich depozycją w wodach, czy na gruncie.

Należy mieć na uwadze, że krajobraz i powierzchnia ziemi w obrębie zabudowy są elementami antropogenicznie przekształconymi, a więc realizacja działań zapisanych w Strategii w głównej mierze dotyczyć będzie terenów już przekształconych (tereny ścisłej zabudowy, obszary dróg i ciągów komunikacyjnych oraz tereny sportowe i rekreacyjno-wypoczynkowe).

Ewentualne negatywne oddziaływanie na powietrze atmosferyczne związane z realizacją zadań wpisanych do Strategii może dotyczyć jedynie etapu prowadzenia prac budowlanych oraz konstrukcyjno-montażowych (wykopy, wzmożony ruch pojazdów, itp.). Takie oddziaływanie może być związane ze zwiększonym zapyleniem w rejonie prowadzenia prac, emisją hałasu, pyłów, spalin ze sprzętu używanego podczas robót. Oddziaływanie to jest nieuniknione w trakcie prowadzenia prac budowlanych, jednak odpowiednie prowadzenie tych prac, zarówno pod względem organizacyjnym, jak i technicznym np. poprzez wykorzystywanie sprawnego, spełniającego normy sprzętu, może w znacznym stopniu ograniczyć negatywne oddziaływanie. Negatywne oddziaływanie podczas prowadzenia robót budowlanych będzie krótkotrwałe i ustąpi po zakończeniu prac budowlanych.

Modernizacja dróg wpłynie pozytywnie na płynność ruchu drogowego, co w rezultacie doprowadzi do zmniejszenia poziomu emisji spalin do atmosfery, jak również redukcji hałasu, spowodowanego złym stanem dróg. Podobne efekty przyniosą działania ukierunkowane na rozwój komunikacji zbiorowej. Pozytywne oddziaływanie na środowisko oraz obszar gminy będzie miało również wyznaczanie ścieżek pieszo-rowerowych (wraz z tworzeniem infrastruktury towarzyszącej), które mogą pełnić nie tylko funkcje turystyczne, ale również stanowić alternatywę dla transportu samochodowego.

W przypadku budowania elektrowni fotowoltaicznych mogą wystąpić emisje do powietrza związane z realizacją inwestycji i eksploatacji (związane z obsługą, serwisowaniem, itp.). Elektrownie słoneczne nie powodują emisji substancji do powietrza, natomiast w związku z eksploatacją nie uwalniają się zanieczyszczenia. Produkcja energii ze źródeł odnawialnych również wpłynie na poprawę jakości powietrza

atmosferycznego oraz na zmniejszenie tzw. niskiej emisji. Zwiększanie efektywności energetycznej pozwoli zmniejszyć zapotrzebowanie na energię użytkową, końcową i nieodnawialną energię pierwotną.

Oddziaływanie na klimat akustyczny będą miały przede wszystkim działania wykonywane w ramach kierunków rozwoju związanych z rozwojem infrastruktury drogowej. Najistotniejsze dla ograniczenia poziomu hałasu będzie wprowadzenie rozwiązań ograniczających natężenie ruchu pojazdów indywidualnych poprzez tworzenie połączeń komunikacji zbiorowej pomiędzy poszczególnymi miejscowościami gminy, a także zwiększenie ruchu rowerowego. Na modernizowanych czy przebudowywanych odcinkach dróg będą stosowane nawierzchnie ciche, aby ruch pojazdów nie powodował zwiększenia hałasu komunikacyjnego. Nie przewiduje się budowy nowych dróg w miejscach, w których szlaki komunikacyjne dotychczas nie istniały, w związku z czym nie przewiduje się miejscowego pogorszenia warunków akustycznych w miejscu przebiegu nowych odcinków. Do ograniczenia negatywnego wpływu hałasu na ludzi przyczyni się rozwój terenów zielonych, w tym zieleni izolacyjnej. Potencjalne negatywne oddziaływania związane będą z etapem realizacji inwestycji, kiedy uciążliwości hałasowe towarzyszyć mogą pracom budowlanym. Będą one miały charakter krótkotrwały i ustąpią po zakończeniu prac.

Wszystkie prace, wynikające z kierunków określonych w Strategii, które będą zlokalizowane w pobliżu siedlisk ptaków, będą prowadzone w terminach, które nie będą pokrywały się z ich sezonem lęgowym. Obecność ptaków na terenie objętym inwestycją wykaże przeprowadzona inwentaryzacja przyrodnicza, która poprzedzi inwestycje polegające na budowie czy modernizacji budynków, rozbudowie infrastruktury sportowej, czy przebudowie dróg. Ewentualna konieczna do przeprowadzenia wycinka drzew czy krzewów zostanie uzgodniona z właściwym organem ochrony przyrody, przy czym należy mieć na uwadze, że w Strategii największy nacisk kładzie się na utrzymywanie terenów zielonych w dobrym stanie i ich rozwoju. Przed podjęciem prac związanych z ewentualną modernizacją budynków (np. na potrzeby mieszkań komunalnych), w budynkach przeprowadzona zostanie inwentaryzacja pod kątem występowania siedlisk nietoperzy oraz ptaków. Niezmiennie istotne jest także właściwe wyznaczenie terminów prac budowlanych z uwzględnieniem sezonu lęgowego tych zwierząt. Ponadto przed podjęciem prac, które mogłyby zagrozić zwierzętom, zostanie dokonana inspekcja terenu prowadzonej inwestycji, w celu ewentualnego przeniesienia drobnych zwierząt poza obszar robót. W razie konieczności dokonane zostaną wymagane uzgodnienia z organem ochrony przyrody.

W fazie realizacji prac mogą wystąpić negatywne oddziaływania, które jednak będą miały charakter krótkotrwały i które ustąpią po zakończeniu inwestycji.

Część prowadzonych prac, takich jak budowa obiektów rekreacyjnych, modernizacja dróg czy chodników, może mieć negatywne oddziaływanie na rośliny i zwierzęta, jednak wyłącznie w przypadku, gdy z uwagi na lokalizację inwestycji niezbędna będzie wycinka

drzew i krzewów. W stosownych przypadkach na usunięcie drzew czy krzewów będą uzyskiwane zezwolenia właściwego organu ochrony przyrody.

Istotnym aspektem, związanym z inwestycjami w sieć drogową, jest także ryzyko kolizji ze zwierzętami oraz możliwy efekt fragmentacji siedlisk, utrudniający przemieszczanie się gatunków oraz skutkujący ograniczeniem ciągłości korytarzy migracyjnych. Utrzymanie i rozwój oraz spójność i ciągłość powiązań przyrodniczych jest istotnym warunkiem zachowania różnorodności biologicznej. Oddziaływania będą minimalizowane poprzez respektowanie ogólnie obowiązujących przepisów prawa i zaleceń wynikających z dobrych praktyk w zakresie realizacji tego typu inwestycji.

Ryzyko środowiskowe przy realizacji elektrowni słonecznych jest podobne do innych inwestycji, wykorzystujących płaskie, przeszklone przestrzenie. Obecność paneli może wywoływać u ptaków tzw. efekt olśnienia, powodujący chwilowe oślepienie, spowodowane odbiciem światła od powierzchni paneli, co może dezorientować ptaki. Jednak należy mieć na uwadze, że powierzchnie paneli są pokrywane powłoką antyrefleksyjną, która ogranicza występowanie tego zjawiska. Elektrownie słoneczne będą lokalizowane przede wszystkim na gruntach rolniczych, a więc na terenach o niskiej wartości przyrodniczej ze względu na ubogi skład gatunkowy fauny i flory. Mimo to zmiana przeznaczenia terenu wiązać się będzie z częściowym przykryciem terenu. Konieczne będzie usunięcie występującej roślinności. W miejscu upraw polowych i łąk pojawi się murawa trawiasta. Ogrodzenie farm fotowoltaicznych będzie skutkowało ograniczeniem możliwości wymiany gatunkowej pomiędzy terenami rolniczymi. Zaleca się ograniczanie ogrodzeń oraz stosowanie ogrodzeń ażurowych o niskim podmurowaniu.

Podczas prac inwestycyjnych sąsiadujących z drzewami uwzględniane będą rozwiązania zapewniające ochronę drzew i gleby.

W czasie prac inwestycyjnych przestrzegane będą przepisy dotyczących ochrony gatunkowej, w tym w głównej mierze: zakazów niszczenia gniazd i siedlisk gatunków chronionych oraz przypadkowego płoszenia, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej, rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, a także w ustawie o ochronie przyrody.

W Strategii zaplanowano zadania prowadzące do zachowania walorów przyrodniczo-krajobrazowych gminy. Działania te wpłyną zdecydowanie pozytywnie na różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny w gminie, w tym na gatunki zagrożone oraz objęte ochroną, w szczególności ze względu na fakt, że tereny zielone stanowią często siedliska bezkręgowców i ptaków. Należy tu zaznaczyć, że przewiduje się preferowanie nasadzeń gatunków rodzimych.

Działania planowane do realizacji w Strategii nie będą długoterminowo negatywnie wpływały na krajobraz gminy. Założenia ochrony krajobrazu wynikają z Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, która wskazuje na potrzebę ochrony krajobrazu oraz prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymania ważnych lub charakterystycznych

cech krajobrazu. Dlatego też wszystkie działania inwestycyjne powinny uwzględniać lokalne warunki krajobrazowe i założenia obszarów chronionego krajobrazu (co jest szczególnie ważne w części gminy objętej ochroną w postaci Złotogórskiego OChK), tak aby ukierunkowywać i harmonizować rozwój przestrzenny i gospodarczy ze specyfiką terenu gminy.

„Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Tuliszków na lata 2025-2035” to dokument nakreślający ramy rozwoju gminy, uwzględniający także wzrost odporności środowiska na zmiany klimatyczne oraz ochronę przyrody. Ponieważ proces ten nie ogranicza się jedynie do działań inwestycyjnych, w dokumencie odniesiono się także do intensyfikacji działań edukacyjnych, które wpłyną na postawy jednostek tworzących społeczność lokalną (Podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców w zakresie ograniczania ilości odpadów, ochrony wód i poprawy jakości środowiska; Promocja i edukacja w zakresie proekologicznych działań w rolnictwie oraz gospodarce lokalnej). Przyczynią się one do kreowania wśród mieszkańców gminy prośrodowiskowych postaw i zachowań, które w sposób bezpośredni wpłyną m.in. na obniżenie emisji zanieczyszczeń odprowadzanych do powietrza atmosferycznego, odpowiedzialnych za potęgowanie negatywnych skutków zmian klimatycznych.

Zakłada się, iż realizacja większości działań wskazanych w Strategii wpłynie - pośrednio lub bezpośrednio - pozytywnie na klimat. Niemniej jednak na etapie wyboru projektów, projektowania oraz realizacji inwestycji kładziony będzie nacisk na to, aby wszelkie przedsięwzięcia (niezależnie od tego, do którego celu strategicznego będą się odnosiły) w jak największym stopniu były odporne na niekorzystne zjawiska. Na etapie wdrażania zapisów dokumentu uwzględniane będą rozwiązania charakteryzujące się zerową lub niewielką emisyjnością oraz zmniejszonym zapotrzebowaniem na pobór wody itp., co powinno przynajmniej w pewnym stopniu doprowadzić do zahamowania niekorzystnych zjawisk atmosferycznych (jak gradobicia, trąby powietrzne, fale upałów). Rozwój obszarów biologicznie czynnych wpływa na kształtowanie specyficznych topoklimatów, powoduje zmianę wilgotności powietrza, a także prędkości wiatru. Istotne znaczenie będzie miało wpisane do Strategii założenie zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii.

Coraz częściej występują gwałtowne, ekstremalne zjawiska pogodowe, jak intensywne burze, deszcze nawalne, które powodują konieczność rozwoju działań w zakresie ochrony przeciwpowodziowej. Nie dopuszcza się do urbanizacji terenów zalewowych, zabudowy czy przerywania cieków odwadniających, a ponadto zwiększa się powierzchnię terenów retencyjnych. W ten sposób zmniejszeniu ulegnie zagrożenie podtopieniami, a jednocześnie - negatywne skutki suszy (w szczególności glebowej).

W związku z przewidywanym ociepleniem klimatu, nowego znaczenia nabierze problem oddziaływania wysokich temperatur na nawierzchnie powierzchni komunikacyjnych. Stąd ważnym kierunkiem działań samorządu gminy będzie rozwój bezpiecznej infrastruktury drogowej, która będzie musiała być przebudowana z uwzględnieniem właściwej technologii.

Ocieplenie klimatu przyczyniać się będzie do migracji gatunków – pojawiania się obcych gatunków inwazyjnych i wycofywania się rodzimych gatunków, które nie są w stanie przystosować się do wysokich temperatur, w tym suszy. Stąd też w Strategii występują zapisy dotyczące zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych postrzeganych jako ważny czynnik pozwalający łagodzić antropopresję. Sieci ekologiczne zaś stanowią element adaptacji do zmian klimatu.

Lokalizacja paneli fotowoltaicznych będzie wpływała na lokalne podniesienie temperatury oraz spadek wilgoci powietrza. Wykonanie nasadzeń wokół instalacji będzie sprzyjało przywróceniu temperatury do „typowego” poziomu.

Wszystkie planowane kierunki działań będą pozytywnie oddziaływały na ludzi, w szczególności na mieszkańców gminy. Negatywne oddziaływanie będzie krótkotrwałe i związane jedynie z niedogodnościami podczas prowadzonych prac budowlanych

Przedsięwzięcia planowane do realizacji zgodnie ze Strategią będą miały w większości neutralny wpływ na dobra materialne i zabytki. Jedynie prace dotyczące remontów istniejących budynków wpłyną na te właśnie budynki, jednak będzie to wyłącznie pozytywne oddziaływanie. Dla wszystkich realizowanych zadań w przypadku, gdy na etapie projektowania okaże się, że dane przedsięwzięcie odbywać się będzie w pobliżu zabytkowego obiektu lub samo przedsięwzięcie realizowane będzie w zabytkowym obiekcie - przed rozpoczęciem prac budowlanych dokonane zostaną wymagane uzgodnienia z organami ochrony zabytków. Podczas realizacji inwestycji dotyczących obiektów zabytkowych zostanie zapewniona odpowiednia organizacja prac i właściwy nadzór nad nimi, w szczególności pod kątem dochowania warunków uzgodnień z organem ochrony zabytków, co zminimalizuje ewentualne negatywne oddziaływanie na cenne kulturowe obiekty.

W przypadku realizacji podziemnych inwestycji liniowych i ich przebiegu w obrębie odkrytych i nieodkrytych zabytków znajdujących się pod ziemią, w strefach ochrony konserwatorskiej przestrzegane będą obowiązujące rygory w zakresie, m.in. prowadzenia badań ratunkowych, nadzoru archeologicznego nad robotami budowlanymi, zgłaszania przypadkowych odkryć archeologicznych, itp.

W przypadku prowadzenia prac budowlanych w pobliżu występujących form ochrony przyrody, dokonane zostaną niezbędne uzgodnienia z właściwym organem ochrony przyrody. Należy też uwzględnić, że w gminie Tuliszków wyznaczono zaledwie jedną formę ochrony przyrody, tj. Złotogórski Obszar Chronionego Krajobrazu. Obszar Natura 2000 specjalnej ochrony ptaków „Dolina Środkowej Warty” PLB300002 znajduje się w odległości gwarantującej bezpieczeństwo integralności obszaru.

W planowanych inwestycjach jakiegokolwiek niekorzystne oddziaływanie na środowisko może pojawić się jedynie na etapie prowadzenia prac budowlanych. Oddziaływanie to jednak będzie krótkotrwałe i ustanie wraz z zakończeniem prac. Strategia nie przewiduje realizacji inwestycji, które na etapie eksploatacji będą źródłem nowych uciążliwych i znacznych emisji do środowiska. Ze względu na skalę i rodzaj zaplanowanych działań nie przewiduje się również oddziaływania skumulowanego.

Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu zmiany w środowisku, jakie mogą zaistnieć mogą w środowisku dotyczyć będą ogólnej możliwej degradacji środowiska przyrodniczego. Strategia stanowi podstawę gminnego planowania, w tym w sferze przestrzeni, uwzględniający szereg uwarunkowań, w tym uwarunkowań przyrodniczych. Ich uwzględnienie przekłada się na wyznaczony kierunek zagospodarowania przestrzennego. Brak projektowanego dokumentu oznaczać będzie chaotyczny rozwój zabudowy, nieuwzględniający czynników środowiskowych oraz zmian w zagospodarowaniu terenu gminy, jakie zaszły w ostatnich latach. Niezorganizowany i nieprzemyślany rozwój przestrzenny gminy może skutkować negatywnym wpływem na środowisko. Dodatkowo brak realizacji ustaleń Strategii może przyczynić się do wprowadzenia chaosu przestrzennego oraz powstania konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska a potrzebami rozwoju społeczno-gospodarczego.

Główne zadania, mające bezpośredni wpływ na stan środowiska w gminie to przede wszystkim inwestycje związane z modernizacją i rozwoju bezpiecznej infrastruktury drogowej. Jeżeli zadania te nie zostałyby wdrożone do realizacji i stan dróg nie ulegnie poprawie, jakość powietrza będzie ulegała ciągłemu pogarszaniu, ponieważ drogi te będą podlegały coraz większej degradacji, co wymusi coraz wolniejszy ruch przejeżdżających pojazdów,

a w rezultacie będzie skutkowało większą emisją gazów, pyłów oraz coraz bardziej uciążliwym hałasem. Nierówności wywołują drgania, negatywnie oddziałujące na stan budynków, w tym zabytkowych. Dodatkowo prace polegające na budowie ciągów przede wszystkim pieszo-rowerowych oraz rozwój transportu zbiorowego jako alternatywy dla transportu samochodowego będą miały także bardzo istotny wpływ na poprawę stanu powietrza. Dobrze zorganizowany transport zbiorowy to większa szansa na zmniejszenie ilości samochodów osobowych. Bardzo istotne dla poprawy jakości powietrza w gminie są również zadania z zakresu produkcji energii ze źródeł odnawialnych. W przypadku braku realizacji zadań ujętych w Strategii, degradacji będzie ulegało również środowisko gruntowo-wodne. W celu ochrony i poprawy jakości tego środowiska planowane jest rozwijanie gospodarki wodno-ściekowej.

Jednym z kierunków działań, określonych w Strategii, jest przeciwdziałanie zmianom klimatycznym - planuje się m.in. zwiększenie małej retencji czy rozwój terenów zielonych. Biorąc pod uwagę obecną dynamikę zmieniającego się klimatu, działania te mają ogromne znaczenie dla wszystkich komponentów środowiska oraz ich stanu. Brak realizacji działań związanych z promowaniem wśród mieszkańców zachowań i postaw prośrodowiskowych, polegających m.in. na tworzeniu projektów z zakresu edukacji ekologicznej, przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska.

Zapisy Strategii są ogólne, a więc większość planowanych inwestycji nie ma sprecyzowanego zakresu, skali, lokalizacji czy terminu realizacji, a poziom ich realizacji w dużym stopniu będzie zależał m.in. od sytuacji finansowej oraz ilości pozyskanych

środków zewnętrznych. Zgodnie z art. 52. ust. 1. ustawy ooś, informacje zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem. Wobec kierunkowego charakteru zapisów Strategii na tym etapie nie można jeszcze precyzyjnie określić rozwiązań alternatywnych dla poszczególnych kierunków działań zaproponowanych w dokumencie. Precyzyjne rozwiązania alternatywne powinny być wskazane na etapie procedury oddziaływania na środowisko poszczególnych projektów, w szczególności dla działań o najwyższym potencjalnym oddziaływaniu na środowisko (zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko).

Rozważając warianty alternatywne przedsięwzięć wynikających z zapisów Strategii, mogą to być działania związane z wyborem innej lokalizacji (warianty lokalizacji), innego sposobu prowadzenia inwestycji (warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne), a także wariant niezrealizowania inwestycji, tzw. wariant „0”. Należy jednak pamiętać, że nawet wybór wariantu „0” może wiązać się z pewnymi konsekwencjami - brak realizacji inwestycji może powodować negatywny oddźwięk środowiskowy, np. brak realizacji przedsięwzięć ograniczających emisję do powietrza, rozbudowy systemu kanalizacji sanitarnej, itp. Zaniechanie podejmowania pewnych działań wpłynie niekorzystnie na rozwój społeczno-gospodarczy obszaru. Bez potrzebnych działań stan środowiska oraz jakość życia mieszkańców może ulec pogorszeniu. W tej sytuacji wybór optymalnej lokalizacji lub warunków realizacji poszczególnych zadań przeprowadzany będzie w drodze indywidualnych postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć.

3. Opinie właściwych organów dot. prognozy oddziaływania na środowisko

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 27 sierpnia 2025 r. (znak: WPP-III.316.2025.AM.1) zaopiniował projekt dokumentu pn. Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Tuliszków na lata 2025-2035” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko z następującymi uwagami:

- W rozdziale 1.4.4 projektu Strategii, określając „słabe strony” obszaru objętego opracowaniem wskazano na „brak obszarów przyrodniczych prawnie chronionych”. Zwracam uwagę, że w granicach gm. Tuliszków znajduje się obszar chronionego krajobrazu „Złotogórski”. Proszę zweryfikować zapisy projektu Strategii w tym zakresie.
- (...) proszę zweryfikować zapisy rozdziału II.4 projektu Strategii zatytułowanego „Model przestrzenno-funkcjonalny wraz z ustaleniami i zaleceniami dotyczącymi prowadzenia polityki przestrzennej”, a w części graficznej modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy proszę odnieść się do docelowego układu elementów składowych przestrzeni w gminie Tuliszków.
- Proszę jednoznacznie wyjaśnić, jakiego rodzaju urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii (OZE) mogą powstać na obszarze gminy. (...) W przypadku dopuszczenia lokalizacji elektrowni wiatrowych inwestycje te winny zostać uwzględnione w projekcie Strategii. W prognozie proszę określić wpływ ewentualnych instalacji OZE na poszczególne komponenty środowiska, w szczególności na krajobraz, a także cele ochrony „Złotogórskiego” obszaru chronionego krajobrazu.
- Zgodnie z dostępnymi materiałami kartograficznymi (Geoportal.gov.pl) w sąsiednich gminach (Stare Miasto, Mycielin) znajdują się elektrownie wiatrowe których strefy tzw. „wyłączone” obejmują częściowo tereny gm. Tuliszków. Proszę zweryfikować powyższe informacje, jeżeli gm. Tuliszków jest gminą pobliską, w myśl ustawy z dnia 20 maja 2017 r. o odpowiednich inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 317), odpowiedni zapis proszę również zawrzeć w prognozie.
- Nawiązując do zapisów w rozdziale 7 prognozy w części zatytułowanej „Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody: informuję, że obszar chronionego krajobrazu „Złotogórski” został utworzony uchwałą nr 53 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koninie z dnia 29 stycznia 1986 r. w sprawie ustalenia obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa konińskiego i zasad korzystania z tych obszarów (Dz. Urz. Woj. Kon. Nr 1, poz. 2). Zakazy ustanowione dla obszaru chronionego krajobrazu utraciły moc na podstawie art. 11 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody (Dz.U. z 2001 r. Nr 3, poz. 322), jednak na podstawie art. 7 cytowanej ustawy obszar

chronionego krajobrazu stał się obszarem chronionego krajobrazu w rozumieniu tej ustawy, a następnie na podstawie art. 153 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.) stał się obszarem chronionego krajobrazu w rozumieniu tej ustawy, stąd rozpatrywany obszar chronionego krajobrazu wciąż funkcjonuje jako forma ochrony przyrody. Proszę zweryfikować informacje zawarte w prognozie w tym zakresie.

- Nawiązując do informacji zawartych w rozdziale 5 prognozy informuję, że na stronie internetowej Głównego Inspektoraty Ochrony Środowiska (GIOŚ) (<http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/rwms/card/2080>) została opublikowana „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2024”. W prognozie proszę przedstawić aktualne wyniki oceny jakości powietrza w strefie, do której należy gm. Tuliszków.
- Nawiązując do informacji zawartych w rozdziale 5 prognozy informuję, że na stronie internetowej Głównego Inspektoraty Ochrony Środowiska (GIOŚ) dostępne są wyniki klasyfikacji jakości wód podziemnych na podstawie diagnostycznego monitoringu jakości wód podziemnych wg danych z 2022 roku (<http://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2022.html>) dla wszystkich 174 JCWPd i wg danych z 2024 r. (<https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2024.html>) dla wybranych JCWPd. Ponadto na stronach internetowych GIOŚ (<https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/RIVERS/88>) opublikowano „Ocenę stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela” i „Ocenę stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 metodą przeniesienia – tabela”, a także (<https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/LAKES/87>) „Ocenę stanu jednolitych części wód jezior w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela”, „Ocenę stanu jednolitych części wód jezior w latach 2016-2021 metodą przeniesienia – tabela”. Proszę zweryfikować informacje zawarte w prognozie i zawrzeć aktualne informacje w przedmiotowym zakresie, mając na uwadze art. 52 ust. 1 ustawy ooś.
- W prognozie i projekcie Strategii proszę ujednolicić informacje dotyczące korytarzy ekologicznych występujących na obszarze gminy Tuliszków.
- Proszę zweryfikować zapisy w rozdziale 12 prognozy zatytułowanym „Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania” i zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1 lit. c ustawy ooś zawrzeć propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Nadmieniam, że zgodnie z art. 55 ust. 5 ww. ustawy organ opracowujący projekt dokumentu, w przedmiotowym przypadku Burmistrz Gminy i Miasta Tuliszków, jest obowiązany przeprowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego

dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 5.

- Zgodnie z art. 51 ust. a pkt 1 lit. e ustawy oś proguza zawiera streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym. W związku z tym proszę rozwinąć zapisy rozdziału 13 prognozy zatytułowanego „Streszczenie w języku niespecjalistycznym” w taki sposób, aby zawierał najważniejsze informacje zawarte w poszczególnych rozdziałach prognozy. Zmiany wprowadzone w poszczególnych rozdziałach prognozy proszę również uwzględnić w przedmiotowym rozdziale prognozy.

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny zaopiniował projekt Strategii wraz z prognozą oddziaływania na środowisko pozytywnie (pismo znak: DN-NS.9011.1678.2025 z 4 września 2025 r.).

Poniższa tabela zawiera określenie, w jaki sposób zostały uwzględnione w obu dokumentach uwagi RDOŚ w Poznaniu:

Uwaga	Sposób uwzględnienia
W rozdziale 1.4.4 projektu Strategii, określając „słabe strony” obszaru objętego opracowaniem wskazano na „brak obszarów przyrodniczych prawnie chronionych”. Zwracam uwagę, że w granicach gm. Tuliszków znajduje się obszar chronionego krajobrazu „Złotogórski”. Proszę zweryfikować zapisy projektu Strategii w tym zakresie.	Poprawiono zgodnie z uwagą.
(...) proszę zweryfikować zapisy rozdziału II.4 projektu Strategii zatytułowanego „Model przestrzenno-funkcjonalny wraz z ustaleniami i zaleceniami dotyczącymi prowadzenia polityki przestrzennej”, a w części graficznej modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy proszę odnieść się do docelowego układu elementów składowych przestrzeni w gminie Tuliszków.	Uwaga nieuwzględniona. Model zawiera elementy, o których mowa w art.10e ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym oraz zyskał pozytywną uwagę Zarządu Województwa Wielkopolskiego w zakresie zgodności ze strategią rozwoju województwa oraz planem zagospodarowania przestrzennego województwa. Planowany rozwój gminy jest w dużej mierze kontynuacją dotychczasowych założeń.
Proszę jednoznacznie wyjaśnić, jakiego rodzaju urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii (OZE) mogą powstać na obszarze gminy. (...) W przypadku dopuszczenia lokalizacji elektrowni wiatrowych inwestycje te winny zostać uwzględnione w projekcie Strategii. W	Uzupełniono w rozdz. 7.

prognozie proszę określić wpływ ewentualnych instalacji OZE na poszczególne komponenty środowiska, w szczególności na krajobraz, a także cele ochrony „Złotogórskiego” obszaru chronionego krajobrazu.	
Zgodnie z dostępnymi materiałami kartograficznymi (Geoportal.gov.pl) w sąsiednich gminach (Stare Miasto, Mycielin) znajdują się elektrownie wiatrowe których strefy tzw. „wyłączone” obejmują częściowo tereny gm. Tuliszków. Proszę zweryfikować powyższe informacje, jeżeli gm. Tuliszków jest gminą pobliską, w myśl ustawy z dnia 20 maja 2017 r. o odpowiednich inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 317), odpowiedni zapis proszę również zawrzeć w prognozie.	Uzupełniono w rozdz. 5.
Nawiązując do zapisów w rozdziale 7 prognozy w części zatytułowanej „Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody: informuję, że obszar chronionego krajobrazu „Złotogórski” został utworzony uchwałą nr 53 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koninie z dnia 29 stycznia 1986 r. w sprawie ustalenia obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa konińskiego i zasad korzystania z tych obszarów (Dz. Urz. Woj. Kon. Nr 1, poz. 2). Zakazy ustanowione dla obszaru chronionego krajobrazu utraciły moc na podstawie art. 11 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody (dz. U. z 2001 r. Nr 3, poz. 322), jednak na podstawie art. 7 cytowanej ustawy obszar chronionego krajobrazu stał się obszarem chronionego krajobrazu w rozumieniu tej ustawy, a następnie na podstawie art. 153 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.) stał się obszarem chronionego krajobrazu w rozumieniu tej ustawy, stąd rozpatrywany obszar chronionego krajobrazu wciąż funkcjonuje jako forma ochrony przyrody. Proszę zweryfikować informacje zawarte w prognozie w tym zakresie.	Poprawiono.
Nawiązując do informacji zawartych w rozdziale 5 prognozy informuję, że na stronie internetowej Głównego Inspektoraty Ochrony Środowiska (GIOŚ) (http://powietrze.gios.gov.pl/pjp/rwms/card/2080) została opublikowana „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2024”. W prognozie proszę przedstawić aktualne wyniki oceny jakości powietrza w strefie, do której należy gm. Tuliszków.	Poprawiono w rozdz. 5.
Nawiązując do informacji zawartych w rozdziale 5 prognozy informuję, że na stronie internetowej Głównego Inspektoraty	Poprawiono w rozdz. 5.

Ochrony Środowiska (GIOŚ) dostępne są wyniki klasyfikacji jakości wód podziemnych na podstawie diagnostycznego monitoringu jakości wód podziemnych wg danych z 2022 roku (http://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2022.html) dla wszystkich 174 JCWPd i wg danych z 2024 r. (https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2024.html) dla wybranych JCWPd. Ponadto na stronach internetowych GIOŚ (https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/RIVERS/88) opublikowano „Ocenę stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela” i „Ocenę stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 metodą przeniesienia – tabela”, a także (https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/LAKES/87) „Ocenę stanu jednolitych części wód jezior w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela”, „Ocenę stanu jednolitych części wód jezior w latach 2016-2021 metodą przeniesienia – tabela”. Proszę zweryfikować informacje zwarte w prognozie i zawrzeć aktualne informacje w przedmiotowym zakresie, mając na uwadze art. 52 ust. 1 ustawy ooś.	
W prognozie i projekcie Strategii proszę ujednolicić informacje dotyczące korytarzy ekologicznych występujących na obszarze gminy Tuliszków.	Poprawiono w rozdz. 5.
Proszę zweryfikować zapisy w rozdziale 12 prognozy zatytułowanym „Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania” i zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1 lit. c ustawy ooś zawrzeć propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Nadmieniam, że zgodnie z art. 55 ust. 5 ww. ustawy organ opracowujący projekt dokumentu, w przedmiotowym przypadku Burmistrz Gminy i Miasta Tuliszków, jest obowiązany przeprowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 5.	Poprawiono zgodnie z uwagą.
Zgodnie z art. 51 ust. a pkt 1 lit. e ustawy ooś prognoza zawiera streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym. W związku z tym proszę rozwinąć zapisy rozdziału 13 prognozy zatytułowanego „Streszczenie w języku niespecjalistycznym” w taki sposób, aby zawierał	Poprawiono zgodnie z uwagą.

najważniejsze informacje zawarte w poszczególnych rozdziałach prognozy. Zmiany wprowadzone w poszczególnych rozdziałach prognozy proszę również uwzględnić w przedmiotowym rozdziale prognozy.	
--	--

4. Zgłoszone uwagi i wnioski społeczeństwa

Konsultacje społeczne projektu Strategii wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zostały ogłoszone Zarządzeniem nr 0050.93.2025 Burmistrza Gminy i Miasta Tuliszków z dn. 8 września 2025 r. i prowadzone były w dniach 15 września – 20 października 2025 r.

W ramach procedury uspołecznienia uwagi i wnioski zgłosił PGW Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu:

- Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2025 r., poz. 960 - dalej Prawo wodne) ustalono, że obszar gminy i miasta Tuliszków, znajduje się: a. na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. a) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%, b. na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. b) Prawa wodnego, tj. obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%, c. na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%, d. poza obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34) lit. c) Prawa wodnego, tj. obszarem między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału. e. poza obszarem obejmującym tereny narażone na zalanie w przypadku całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego. W opracowaniu pn. Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Tuliszków na lata 2025-2035 należy uszczegółowić informację o występowaniu na przedmiotowym terenie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie z zapisem przedstawionym powyżej.

Uwaga odrzucona. Stosowne zapisy znajdują się już w rozdz. II.4.12 Ustalenia związane z art. 326 Prawa wodnego.

- Proponuje się uzupełnienie zapisów w Strategii w zakresie dotyczącym występowania suszy na terenie Gminy i Miasta Tuliszków Gmina i Miasto Tuliszków położona jest: - w całości na terenie ekstremalnie zagrożonym występowaniem suszy atmosferycznej - w całości na terenie umiarkowanie zagrożonym występowaniem suszy hydrologicznej, - w całości na terenie ekstremalnie zagrożonym występowaniem suszy rolniczej - na terenie umiarkowanie zagrożonym występowaniem suszy hydrogeologicznej (w centralnej części) oraz na terenie słabo zagrożonym występowaniem suszy hydrogeologicznej (na obrzeżach gminy). W łącznym zestawieniu Gmina i Miasto Tuliszków klasyfikuje się jako obszar silnie zagrożony suszą.

Uwaga odrzucona. Stosowne zapisy znajdują się już w rozdz. II.4.12 Ustalenia związane z art. 326 Prawa wodnego.

- W opiniowanym dokumencie „Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Tuliszków na lata 2025-2035” na stronie 46 (oraz strona 20 Prognozy oddziaływania na środowisko

Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Tuliszków na lata 2025-2035) częściowo znajdują się informacje z II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy zgodnie z art. 326 ust. 1 Prawa wodnego (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 960). Zawarte informacje wymagają jednak poprawy oraz uszczegółowienia.

Odnosząc się do obszaru terytorialnego PGW WP RZGW w Poznaniu związanego z regionem wodnym Warty przynależnym do obszaru dorzecza Odry informuje się, że zgodnie z obowiązującą II aktualizacją Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (dz. U. z 2023 r., poz. 335) na terenie Gminy i Miasta Tuliszków zlokalizowane są zlewnie jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych: Powa (RW60001518352999), Topiec (RW600015183369) i Kietbaska Duża od Strugi Janiszewskiej do ujścia (RW6000161833499). W oparciu o obowiązujący Plan dla obszaru Odry w regionie wodnym Warty wszystkie jednolite części wód powierzchniowych rzecznych charakteryzuje zły stan wód, w związku z czym są one zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Dla wszystkich jednolitych ustalono derogacje z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej polegające na odroczeniu w czasie terminu osiągnięcia celów środowiskowych. Ponadto dla jednolitych Powa (PLRW60001518352999) oraz Kietbaska Duża od Strugi Janiszewskiej do ujścia (PLRW6000161833499) wprowadzono derogacje z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej polegające na złagodzeniu celów środowiskowych. Dodatkowo dla jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych Kietbaska Duża od Strugi Janiszewskiej do ujścia (PLRW6000161833499) ustalono także odstępstwo z art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej z uwagi na planowane inwestycje.

Uwaga odrzucona. Stosowne zapisy znajdują się już w rozdz. II.4.12 Ustalenia związane z art. 326 Prawa wodnego. Ustawa o samorządzie gminnym ani ustawa Prawo wodne nie precyzują zakresu zapisów odnoszących się do ww. zagadnień, nie zostało to również jasno wskazane w złożonej uwadze. Jednocześnie wskazane Plany są aktami prawa obowiązującego ze względu na to, iż przyjmują postać Rozporządzeń. Ich zapisy obowiązują na terenie gminy i miasta Tuliszków niezależnie od przeniesienia ich do Strategii. Jednocześnie dla samorządu pozostaje niezwykle istotne, aby zapisy Strategii były zrozumiałe dla wszystkich zainteresowanych, stąd uznaje się za niezasadne rozwijanie uwzględnionych już zapisów.

5. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Oddziaływanie na środowisko przedsięwzięć planowanych zgodnie ze Strategią do realizacji będzie miało jedynie lokalny zasięg. Biorąc pod uwagę powyższe oraz z uwagi na odległość od granicy, nie przewiduje się oddziaływań transgranicznych. W związku z powyższym nie przeprowadzano postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

6. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Efektywnemu wdrażaniu Strategii służą procedury monitorowania i ewaluacji.

Monitoring prowadzony będzie w cyklu rocznym, bowiem jego celem jest zapewnienie ciągłości, prawidłowości i efektywności realizacji Strategii. Pozwoli na zidentyfikowanie zagrożeń w ramach realizacji poszczególnych kierunków działań i podjęcie odpowiednich środków zaradczych. Do końca marca każdego roku opracowywane będą raporty z postępów we wdrażaniu zapisów Strategii uwzględniające ewentualne bariery w realizacji zadań, powody ich wystąpienia oraz rekomendowane środki zaradcze. Monitoring będzie się opierał na analizie, jakie projekty były wdrażane w ramach poszczególnych kierunków działania i w jakim stopniu zostały zrealizowane. Dane niezbędne do realizacji monitoringu będą dostarczały komórki merytoryczne i jednostki organizacyjne gminy, ewentualnie – w sytuacji współpracy z innymi podmiotami (gospodarczymi, społecznymi, itp.) – podmioty zewnętrzne. Analizy będą dotyczyły także skutków, jakie podejmowane działania wywołują dla stanu środowiska w gminie.

Monitoring środowiska polegać może na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów Państwowego Monitoringu Środowiska. Od 1 stycznia 2019 r. zadania te realizuje Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Monitoring może być prowadzony również w ramach „indywidualnych” zamówień. Szczególnie ważne – ze względu na obszar, w których zawarte zostały kierunki rozwoju gminy – będą badania dotyczące wód powierzchniowych, podziemnych, poziomu hałasu i jakości powietrza.

Ponadto Burmistrz Gminy i Miasta Tuliszków może przeprowadzać okresowe kontrole przestrzegania prawa w zakresie ochrony środowiska, a w konsekwencji ich przeprowadzenia, wskazane wnioski, uwagi i zalecenia będą mogły zostać wykorzystane do usunięcia ewentualnych uchybień w tym zakresie, a tym samym – poprawy stanu środowiska. Ponadto działania kontrolne przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym korzystaniu z zasobów przyrodniczych pełnią odrębne, powołane w tym celu, instytucje.

Załącznik nr 1 Opinie WPWIS i RDOŚ

Wielkopolski
Państwowy Wojewódzki
Inspektor Sanitarny

Poznań, 4 września 2025 r.

DN-NS.9011.1678.2025

OPINIA SANITARNA

Na podstawie art. 54 ust. 1 w związku z art. 58 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.), **Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny** po zapoznaniu się z wnioskiem Burmistrza Miasta i Gminy Tuliszków znak RGK.061.2.2025.MM z 28 lipca 2025 r. (data wpływu: 28 lipca 2025 r)

opiniuje pozytywnie

projekt dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Tuliszków na lata 2025 - 2035” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

UZASADNIENIE

Do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego 28 lipca 2025 r. wpłynął wniosek Burmistrza Gminy i Miasta Tuliszków w sprawie zaopiniowania projektu dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Tuliszków na lata 2023 - 2030”, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (opracowanie: mgr inż. Arleta Ciarczyńska 27 lipca 2025 r.). Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie został uzgodniony przez Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w piśmie znak DN-NS.9011.1450.2025 r. z 11 lipca 2025 r.

Z analizy przedłożonych do zaopiniowania dokumentów wynika, że sformułowano wizję rozwoju gminy i miasta Tuliszków, cele strategiczne oraz wynikające z nich cele operacyjne. Wskazano kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia wyznaczonych celów. Projekt dokumentu wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W opiniowanym dokumencie przeprowadzono diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej dla gminy i miasta Tuliszków oraz uwzględniono wyniki dokonanej analizy SWOT.

Każda inwestycja, w zależności od charakteru, rodzaju i skali wywołuje określone skutki w środowisku. Założenia projektu dokumentu powinny być realizowane w taki sposób,

Wojewódzka Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna w Poznaniu
ul. Noskowskiego 23 | 61-705 Poznań
sekretariat.wssepoznan@sanepid.gov.pl
Oddział Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego
tel. 61 2276104 | tel. 61 2276100
nadzor.zapobiegawczy.wssepoznan@sanepid.gov.pl
NIP 778-11-71-963 | REGON 000294063
BDO 000207899
www.gov.pl/web/wsse-poznan
wssepoznan/SkrytkaESP

aby nie zostały przekroczone dopuszczalne normy w środowisku. Przez wpływ na środowisko rozumie się również oddziaływanie na zdrowie ludzi. Ponadto należy założyć, że uciążliwości występujące w fazie budowy inwestycji będą miały charakter przejściowy.

W Prognozie oddziaływania na środowisko dokonano oceny wpływu realizacji projektu na poszczególne komponenty środowiska, tj. obszary Natura 2000, formy ochrony przyrody i różnorodność biologiczną, jednolite części wód, ludzi, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne.

W dokumencie zaplanowano zadania – inwestycje, które będą realizowane przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii, przyjaznych środowisku. Wśród planowanych kierunków działań przewiduje się realizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, do których zalicza się inwestycje drogowe i infrastrukturalne, inwestycje związane z rozwojem odnawialnych źródeł energii, rozbudową i modernizacją sieci wodno-kanalizacyjnej.

W celu dotrzymania odpowiednich standardów jakości środowiska i zapobiegania występowania negatywnych skutków na zdrowie ludzi należy zastosować wszelkie dostępne rozwiązania techniczne, technologiczne i organizacyjne oraz przestrzegać wymagań określonych w przepisach prawa, w szczególności z zakresu ochrony środowiska oraz dotyczących zdrowia i życia ludzi.

Należy podkreślić, że w przypadku lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu zapisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.), należy przestrzegać zapisów zawartych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Biorąc powyższe pod uwagę, Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny zaopiniował pozytywnie przedmiotowe dokumenty.

*Zastępca Wielkopolskiego Państwowego
Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego*

*Hanna Kurek
specjalista epidemiolog*

/dokument podpisany elektronicznie/

Otrzymuje:

1. Gmina i Miasto Tuliszków
Plac Powstańców Styczniowych 1863 r. 1
62 - 740 Tuliszków
2. A/a.
S.M.M.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Poznaniu**

Poznań, 27.08.2025 r.

WPP-III.410.316.2025.AM.1

Burmistrz Gminy i Miasta Tuliszków
Plac Powstańców Styczniowych 1863 r. 1
62-740 Tuliszków

Dotyczy: zaopiniowania projektu „Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Tuliszków na lata 2025-2035” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Na podstawie art. 54 ust. 1, w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.), *zwanej dalej ustawą* oś

opiniuję

projekt „Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Tuliszków na lata 2025-2035” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, z następującymi uwagami:

1. W rozdziale I.4.4 projektu Strategii, określając „słabe strony” obszaru objętego opracowaniem wskazano na „brak obszarów przyrodniczych prawnie chronionych”. Zwracam uwagę, że w granicach gm. Tuliszków znajduje się obszar chronionego krajobrazu „Złotogórski”. Prozę zweryfikować zapisy projektu Strategii w tym zakresie.
2. Zgodnie z art. 10e ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) strategia rozwoju gminy określa w szczególności model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, rozumiany jako docelowy układ elementów składowych przestrzeni, w tym: strukturę sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych, system powiązań przyrodniczych, główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych, główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej. W poradniku praktycznym pt. „Strategia Rozwoju Gminy” sporządzonym na zlecenie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (<https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/strategia-rozwoju-gminy>) napisano: „Model struktury funkcjonalno-przestrzennej ma obrazować spójny proces przygotowywania i wdrażania kompleksowego, wielowarstwowego pomysłu na rozwój gminy”. Takie podejście wpływa na układ i zawartość dokumentu oraz przesądza o metodologii prac, która powinna uwzględniać ścisłą współpracę specjalistów od planowania strategicznego z planistami przestrzennymi i urbanistami, a także partycypację społeczną”. Ponadto zgodnie z art. 10e ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym strategię rozwoju gminy sporządza się w formie tekstowej oraz graficznej zawierającej zobrazowanie treści, o których mowa w szczególności w ust. 3 pkt 4-7. Mając powyższe na uwadze proszę zweryfikować zapisy rozdziału II.4 projektu Strategii zatytułowanego „Model przestrzenno-funkcjonalny wraz z ustaleniami i zaleceniami dotyczącymi prowadzenia polityki przestrzennej”, a w części graficznej modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy proszę odnieść się do docelowego układu elementów składowych przestrzeni w gminie Tuliszków.
3. W rozdziale II.4.6 projektu Strategii zatytułowanym „Ustalenia i rekomendacje w zakresie kierunków rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej” w części dotyczącej infrastruktury elektroenergetycznej określono zasady: „obiekty budowlane wytwarzające energię nie mogą być wyższe niż 220 m nad poziomem terenu. Lokalizacja i moc urządzeń wytwarzających energię winna uwzględniać istniejące tereny podlegające ochronie akustycznej określonej przepisami odrębnymi”, a w części dotyczącej

ul. Tadeusza Kościuszki 57, 61-891 Poznań, tel. 61 639 64 00, faks 61 639 64 47,
sekretariat.poznan@poznan.rdos.gov.pl, poznan.rdos.gov.pl

infrastruktury ciepłowniczej wskazano na „dążenie do lokalizowania na terenie gminy urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej służących do pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych, w tym m.in.: energii wiatru, energii z biomasy, produkcji biogazu, wód geotermalnych, słońca”. W rozdziale II.3 projektu Strategii („Obszary strategicznej interwencji w ujęciu regionalnym”) wymienianąc kierunki działań wynikające ze „Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku” dla Gm. Tuliszków jako część Wschodniego Obszaru Funkcjonalnego wskazano „wykorzystanie pełnego potencjału wszystkich rodzajów OZE (m.in. biopaliw ciekłych, biogazu, energii wiatru, geotermii głębokiej, pomp ciepła, ogniw fotowoltaicznych, kolektorów słonecznych) oraz poprawa efektywności energetycznej”. Natomiast w rozdziale 7 prognozy stwierdzono, że „w Strategii nie przewiduje się lokalizacji elektrowni wiatrowych czy farm fotowoltaicznych, a jedynie montaż OZE na budynkach użyteczności publicznej oraz mieszkalnych (jako efekt działań promocyjnych ze strony gminy)”. Proszę jednoznacznie wyjaśnić, jakiego rodzaju urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii (OZE), mogą powstać na obszarze gminy. W rozdziale II.4.7 projektu Strategii zatytułowanym „Ustalenia i rekomendacje w zakresie zasad lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW” napisano wyłącznie, że „realizacja urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW może nastąpić wyłącznie na podstawie obowiązujących przepisów prawa w tym zakresie. Lokalizacja urządzeń, w zależności od ich rodzaju (w tym OZE), specyfikacji, czy zastosowanej technologii wymagać będzie spełniania m.in. warunków lokalizacyjnych (określonych w przepisach prawa), jak i uzależniona będzie od oceny wpływu inwestycji na środowisko i warunki życia ludzi”. Natomiast na rysunku obrazującym „Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Tuliszków” wskazano wyłącznie „tereny lokalizacji odnawialnych źródeł energii (elektrownie fotowoltaiczne)”. W przypadku dopuszczenia lokalizacji elektrowni wiatrowych inwestycje te winny zostać uwzględnione w przejmie Strategii. W prognozie proszę określić wpływ ewentualnych instalacji OZE na poszczególne komponenty środowiska, w szczególności na krajobraz, a także cele ochrony „Złotogórskiego” obszaru chronionego krajobrazu.

4. Zgodnie z dostępnymi materiałami kartograficznymi (Geoportal.gov.pl) w sąsiednich gminach (Stare Miasto, Mycielin) znajdują się elektrownie wiatrowe, których strefy tzw. „wyłączone” obejmują częściowo tereny gm. Tuliszków. Proszę zweryfikować powyższe informacje, jeżeli gm. Tuliszków jest gminą pobliską, w myśl ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317), proszę odpowiednio informacje zawrzeć w projekcie Strategii. Odpowiednie zapis proszę również zawrzeć w prognozie.
5. Nawiązując do zapisów w rozdziale 7 prognozy w części zatytułowanej „Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne formy ochrony przyrody” informuję, że obszar chronionego krajobrazu „Złotogórski” został utworzony uchwałą nr 53 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koninie z dnia 29 stycznia 1986 r. w sprawie ustalenia obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa konińskiego i zasad korzystania z tych obszarów (Dz. Urz. Woj. Kon. Nr 1, poz. 2). Zakazy ustanowione dla obszaru chronionego krajobrazu utraciły moc na podstawie art. 11 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2001 r. Nr 3, poz. 21), jednak na podstawie art. 7 cytowanej ustawy obszar chronionego krajobrazu stał się obszarem chronionego krajobrazu w rozumieniu tej ustawy, a następnie na podstawie art. 153 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.) stał się obszarem chronionego krajobrazu w rozumieniu tej ustawy, stąd rozpatrywany obszar chronionego krajobrazu wciąż funkcjonuje jako forma ochrony przyrody. Proszę zweryfikować informacje zwarte w prognozie w tym zakresie.
6. Nawiązując do informacji zawartych w rozdziale 5 prognozy informuję, że na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) (<https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/rwms/publications/card/2080>) została opublikowana „Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2024”. W prognozie proszę przedstawić aktualne wyniki oceny jakości powietrza

- w strefie, do której należy gmina Tuliszków.
7. Nawiązując do informacji zawartych w rozdziale 5 prognozy informuję, że na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ) dostępne są wyniki klasyfikacji jakości wód podziemnych na podstawie diagnostycznego monitoringu jakości wód podziemnych wg danych z 2022 roku (<https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2022.html>) dla wszystkich 174 JCWPd i wg danych z 2024 r. (<https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2024.html>) dla wybranych JCWPd. Ponadto na stronach internetowych GIOŚ (<https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/RIVERS/88>) opublikowano „Ocenę stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela” i „Ocenę stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 metodą przeniesienia – tabela”, a także (<https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publication/LAKES/87>) „Ocenę stanu jednolitych części wód jezior w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu – tabela”, „Ocenę stanu jednolitych części wód jezior w latach 2016-2021 metodą przeniesienia – tabela”. Proszę zweryfikować informacje zawarte w prognozie i zawrzeć aktualne informacje w przedmiotowym zakresie, mając na uwadze art. 52 ust. 1 ustawy ooś.
 8. W prognozie i projekcie Strategii proszę ujednolicić informacje dotyczące korzyści ekologicznych występujących na obszarze gminy Tuliszków.
 9. Proszę zweryfikować zapisy w rozdziale 12 prognozy zatytułowanym „Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania” i zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. c ustawy ooś zawrzeć propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Nadmieniam, że zgodnie z art. 55 ust. 5 ww. ustawy organ opracowujący projekt dokumentu, w przedmiotowym przypadku Burmistrz Gminy i Miasta Tuliszków, jest obowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 5.
 10. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. e ustawy ooś prognoza zawiera streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym. W związku z tym proszę rozwinąć zapisy rozdziału 13 prognozy zatytułowanego „Streszczenie w języku niespecjalistycznym” w taki sposób, aby zawierał najważniejsze informacje zawarte w poszczególnych rozdziałach prognozy. Zmiany wprowadzone w poszczególnych rozdziałach prognozy proszę również uwzględnić w przedmiotowym rozdziale prognozy.

UZASADNIENIE

28.07.2025 r. wpłynął do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu wniosek z 28.07.2025 r., znak: RGK.061.1.2025.MM o zaopiniowanie projektu „Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Tuliszków na lata 2025-2035” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. W toku postępowania przeanalizowano zgodność ustaleń projektu dokumentu z przepisami z zakresu ochrony środowiska oraz czy prognoza oddziaływania na środowisko zawiera informacje wymienione w art. 51 ust. 2 ustawy ooś.

Jednocześnie wskazuję, że zgodnie z art. 55 ust. 4 ustawy ooś organ opracowujący projekt dokumentu, w tym przypadku Burmistrz Gminy i Miasta Tuliszków, winien przekazać przyjętą „Strategię Rozwoju Gminy i Miasta Tuliszków na lata 2025-2035” wraz z podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ustawy ooś, właściwym organom, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy ooś, w tym regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska, w którym należy m.in. zawrzeć informację, w jaki sposób została wzięta pod uwagę i w jakim zakresie została uwzględniona niniejsza opinia.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu wyrażając powyższą opinię o projekcie dokumentu wraz z prognozą zajął stanowisko w przedmiotowej sprawie. W sytuacji wprowadzenia do projektu strategii i prognozy, w toku dalszych prac poprzedzających

przyjęcie strategii, zmian istotnych z punktu widzenia możliwego oddziaływania na środowisko, należy przedstawić kompletne ich wersje w celu uzyskania ewentualnej ponownej opinii.

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Poznaniu
Przemysław Walendzik
Naczelnik
Wydziału Planowania Przestrzennego
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)